

Sanyu : Visie op cultuureducatie

Door Aafje Moonen

31-07-2017

Sanyu en cultuureducatie

Bij Sanyu bevindt cultuureducatie zich in het hart van het onderwijs: van het Wereldwijd onderwijs, en van het reguliere onderwijs. Het is doel én middel. Basisvorming én verrijking.

Onder cultuureducatie verstaan we bij Sanyu kunstonderwijs (kunst beschouwen en kunst zelf maken) en erfgoedonderwijs (culturele en historische waarde van verhalen, plaatsen, gebouwen en objecten, in de eigen omgeving en in musea). Maar ook dans, drama, muziek, literatuur, film en nieuwe media horen erbij.

Door zelf te maken en te ervaren, maar ook door samen te praten over en te kijken naar uitingen van kunst, cultuur en erfgoed (met de eigen docenten en met vakdocenten en professionals uit het veld) bedden we bij Sanyu cognitieve (gericht op kennis), affectieve (gericht op emotie en ervaring) en sensomotorische (gericht op de zintuigen) vaardigheden in het cultuuronderwijs in. We geven ruimte aan de meervoudige intelligenties. En het 'informeel leren' (leren zonder het vooropgezette plan om te leren) zullen we het 'formele leren' (leren binnen de georganiseerde en gestructureerde context van school) laten versterken. Onder andere tijdens de Wereldwijd excursies en gastcolleges.

Hoogbegaafdheid en cultuureducatie

Talent komt in vele vormen: je kunt een rekentalent hebben, of een talent voor taal. Voor voetbal of voor schaken. Maar ook voor muziek. Voor dans. Voor tekenen of boetseren. Net zo goed als hoogbegaafde kinderen klem kunnen komen te zitten doordat ze zich te veel aan moeten passen aan een omgeving die hen cognitief terughoudt, zo kunnen hoogbegaafde kinderen zich ook ingeklemd voelen als ze hun ei niet kwijt kunnen op creatief of reflectief vlak. Een vorm van aanpassen die in het veld van HB specialisten minder onderkend lijkt.

Wij geloven dat kwalitatief sterk cultuuronderwijs onze kinderen heel goed tegemoet kan komen in hun behoefte om het grote geheel te zien, verbanden te leggen, nieuwe wegen te verkennen, het naadje van de kous te willen weten. Want:

Kunst kan je een uitlaatklep bieden.
Je uitdagen.
Je wereld vergroten.
Ruimte geven aan je talent.
De boel even lekker opschudden.
Grenzen vervagen.
Plezier en voldoening geven.
Of je juist frustreren – ook wel eens goed.

Kunst kan je anders leren kijken.
Laten ervaren dat je hooggevoeligheid heel mooie kanten heeft.
Recht doen aan je observatievermogen.
En aan je associaties, die tikkertje spelen in je hoofd.

Kunst kan je nieuwsgierigheid nog verder aanwakkeren.
Je creativiteit (en dus je probleemoplossend vermogen) vergroten.
Je verbeelding aanspreken.
Rust geven.
Schoonheid laten ervaren.
Je in verwarring achterlaten.
Je leren omgaan met je faalangst en perfectionisme.

Want: er zit schoonheid in imperfectie.
En een onverwachte uitkomst geeft misschien wel een langverwachte oplossing.

Hogere orde denkvaardigheden

Alle cultuureducatie leert je over jezelf, en over de ander. Erfgoed leert je over geschiedenis, en over je eigen omgeving. Kunsteducatie leert je in verschillende technieken vorm te geven aan je verbeelding. Literatuur leert je je ervaringen te vatten in woorden, Drama, dans en muziek zorgen ervoor dat je kunt leren met niet alleen je hoofd, maar ook je lijf.

Cultuureducatie in het algemeen, en kunsteducatie in het bijzonder, is bij uitstek een vakgebied waar je ook aan een ánder soort vaardigheden kunt werken: de hogere orde denkvaardigheden (analyseren, evalueren, creëren). Daar zullen we bij Sanyu onder andere gebruik van maken door cultuuronderwijs veelal vakoverstijgend in te zetten, door het bijvoorbeeld te combineren met filosofie, geschiedenis of techniek... de mogelijkheden zijn eindeloos.

Leerlijn cultuureducatie

Wij werken met het Sanyu onderwijsteam vanuit een leerlijn cultuureducatie. Een leerlijn is een samenhangend programma van lessen en activiteiten dat verschillende leerjaren beslaat. Deze leerlijn zullen we de komende paar jaar in de praktijk monitoren en verder ontwikkelen.

De leerlijn vertrekt vanuit onze visie op cultuureducatie, en houdt rekening met de kerndoelen voor het basisonderwijs zoals deze door de overheid zijn voorgeschreven. De leerlijn gaat uit van een aantal algemeen geldende eindtermen voor alle leerlingen, maar biedt om daar te komen volop ruimte aan eigen keuzes en persoonlijke leerdoelen. Daarmee sluit het aan op de algemene onderwijsvisie en inrichting van het onderwijs van Sanyu: de persoonlijke ontwikkeling van elk kind telt.